

Szűj Kamilla

A rajz mint gondolkodás, folyamat és módszer.

Értelmezésem szerint egy doktori dolgozat megírásának célja olyan téma kiválasztása, ami új, mások által nem kutatott anyaggal foglalkozik. Saját munkásságom áttekintését választottam, úgy gondoltam ez az a „terület”, amiben a legotthonosabban mozgok. Megpróbáltam alkotói módszeremet szavakkal megfogalmazni, a folyamatot nyomon követni, honnan indultam, hol tartok most. Ezért időrendben, ugyanakkor belső logikámat követve haladtam. Reményem szerint a nyitott olvasó számára a „részecskékből” a végén összeáll egy egész.

Jean-Luc Godard mondta a 60-as években, hogy már mindent megcsináltak, újat már csak a meglévő dolgok újra/máshogy összerakásával lehet létrehozni. Ezt a gondolatot szeretném merészen társítani azzal az elképzeléssel, hogy nincs múlt, jelen és jövő, hanem EGYség van, amiben minden – idő nélkül – egyszerre van jelen. Erre szeretnék utalni dolgozatomban a szokásos tagolás (fejezetek) elhagyásával, helyette alkalmazva az „**EGY**”, illetve a továbbiakban az „**EGY**– máshonnan közelítve” megoldást. A tartalomjegyzékben feltüntettem az ezekhez tartozó oldalszámokat és beemeltem a szövegben lényegesnek tartott szavakat, fogalmakat. A „kivonatolásnál” feltűnt egyes szavak ismétlődése, mint pl. rajzolás, rész, egész, rendszer, változás, szabály, szabadság, döntés, látható, láthatatlan.

A rajz mint

gondolkodás

A rajzolás a valahol levés állapota. Nem feltétlenül kell hozzá ceruza és papír. A rajzok a fejemben összeálló gondolatok lenyomatai. Minimális eszközöket használok, nem készítek vázlatokat, nem radírozok, nem korrigálok. Nincs elrontott rajz, hiszen akkor kezdek el dolgozni, amikor valahol már kész a kép.

folyamat

A folyamat az életem, amit élek.

Úgy gondolom, hogy a legutoljára készült rajz magába foglalja mindazt a hatást, élményt, tapasztalatot, amit idáig be tudtam fogadni, amiből építkezem. Ez érvényes visszafelé menve minden eddigi „legutolsó” rajzra.

módszer

Módszerem a redukció, a „sokból” kiszűrni és leszűrni „valamit”. A figyelem irányítása, illetve ennek tudatos elhagyása, a szabadság kérdése. A legminimálisabb eszközök használata: vonal, papír, ceruza, hidegtűtechnika. Kerülni a komponálást, pontosabban olyan rendszereket kitalálni, amik különböző általam felállított szabályok szerint struktúrálnak, komponálják önmagukat.

Dolgozatomban írok rajzolási módszereim megosztásáról és közös(ségi) rajzolási tapasztalatokról.

A rajzolásnál a figyelem a láthatatlanban van. A rajz láthatóvá tétele a szemünkkel érzékelhető anyagban történik. Az alkotó embernél a látható és a láthatatlan állandó kapcsolatban vannak egymással, talán lehet mondani, a legjobb esetben egyensúlyban. Ez egy állapot, amiben a képzelet és az intuíciónak segítő társakként vesznek részt. De mi is valójában ez a láthatatlan? Dolgozatomban végén három idézetet hozok, szavakba öntött megfogalmazási kísérleteket ugyanarról a „valamiről”. A rajzoló pedig rajzol.